

Kinderopvang als basisvoorziening?

Janneke Plantenga
Utrecht School of Economics
J.Plantenga@econ.uu.nl

Kinderopvang als basisvoorziening?

Bij een pleidooi voor basisvoorziening passen de volgende uitgangspunten:

- Kinderopvang is goed voor ouders;
- Kinderopvang is goed voor de maatschappij;
- Kinderopvang is goed voor kinderen.

Het huidige beleid is vooral aarzelend met betrekking tot het 2e en 3e uitgangspunt.

Kinderopvang als basisvoorziening?

Er is sprake van een sterk instrumentele visie op kinderopvang met als gevolg:

- Beperkte toegang tot kinderopvang;
- Relatief hoge prijzen;
- Smalle visie, ook bij ouders.

Kinderopvang als basisvoorziening?

- Kinderopvang als basisvoorziening breekt met instrumentele visie:
- Kinderopvang is niet alleen een instrument voor arbeidsmarktparticipatie, maar ook een voorziening gericht op ontwikkeling, plezier, spel en sociale integratie.
- (n.b. uiteraard hebben we het hier over kwalitatief goede, hoogwaardige kinderopvang!)

Vormgeving (1): principes

- Toegankelijk voor alle kinderen; vereiste van arbeidsmarktdeelname vervalt.
- Nadere afspraken over minimumleeftijd en aantal uren per week
- Relevante variabelen in afweging: pedagogische principes & kosten
- Buitenlandse voorbeelden:
 - Kinderopvang geformuleerd als sociaal recht in Finland, Denemarken, Zweden en IJsland. Duitsland recht op (deeltijdse) kinderopvang vanaf 3 jaar.

Vormgeving (2): uitwerking

- 2 dagen (16- 20 uur) voor iedereen, vanaf 3 maanden (?)
 - Kosten afhankelijk van:
 - aantal deelnemende kinderen
 - dagdelen per kind
 - kosten per dagdeel
- Mogelijke gedragseffecten:
- Toename in gebruik
 - Substitutie van informele naar formele opvang

Vormgeving (3): voorbeeld

Geschat gebruik
kinderopvang

leeftijd	Aantal (1000)	0	1	2	3	4	5	totaal
nul jarigen	200	40%	20%	25%	10%	3%	2%	100%
1 jarigen	200	30%	25%	25%	15%	3%	2%	100%
2 jarigen	200	25%	25%	25%	15%	5%	5%	100%
3 jarigen	200	25%	25%	25%	15%	5%	5%	100%
totaal	800	30%	24%	25%	14%	4%	4%	100%

Vormgeving (4): voorbeeld

Totale kosten: 3,6 miljard (op basis van jaartarief kindplaats 15.200), te verdelen via overheid, ouders en werkgevers, bijvoorbeeld:

- Overheid en ouders voor 1e en 2e dag (80 / 20)
- Werkgevers en ouders voor 3e, 4e en 5e dag (80 / 20)
- Globaal te vergelijken met verdeling (65 / 15 / 20)

kostenverdeling voorbeeld:

- 2,3 miljard overheid
- 600 miljoen bedrijfsleven
- 700 miljoen ouders

Kinderopvang als basisvoorziening?

Wat verandert:

- Visie op kinderopvang
- Toegang tot kinderopvang
- Sociale infrastructuur

Wat blijft:

- Vraagsturing
- Marktwerking
- Betrokkenheid van werkgevers (?)

Kinderopvang als basisvoorziening?

Discussiepunten:

- Principes
 - Wie, wat en wanneer
 - Afweging kosten en baten
- Uitwerking:
 - Vraagsturing
 - Rol werkgevers